אשה שיצתה מלאה ובאה ריקנית והביאה לפנינו שלשה שבועין טהורין ועשרה שבועות אחד טמא ואחד טהור משמשת לאור שלשים וחמש, ומטבילין אותה תשעים וחמש טבילות דברי ב"ש וב"ה אומרים שלשים וחמש *רבי יוסי בר' יהודה אומר דיה לטבילה שתהא באחרונה בשלמא שבוע ראשון לא משמשת אימר יולדת זכר היא, שבוע שני אימר יולדת נקבה היא, שבוע שלישי אימר יולדת נקבה בזוב היא, אלא שבוע רביעי אע"ג דקא חזיא דם תשמש דהא דם טהור הוא, לאו משום דלא אזלינן בתר רובא? אלא מאי לא ידענא מאי תיובתא אימר הרחיקה לידתה. הך שבוע חמישי דטהור הוא תשמש! הך שבוע רביעי כל יומא ויומא מספקין בסוף לידה ובתחלת נדה, ועשרין ותמניא גופיה אימר תחלת נדה היא ובעיא למיתב שבעה לנדתה. בעשרים וחד תשמש! רבי שמעון היא דאמר *אסור לעשות כן שמא תבא לידי ספק לאורתא תשמש? כשראתה בערב. ומטבילין אותה תשעים וחמש טבילות: שבוע קמא מטבילין אותה בלילותא אימר יולדת זכר היא שבוע שני מטבילין אותה (א) בלילותא אימר יולדת נקבה היא ביממא אימר יולדת זכר בזוב היא שבוע שלישי מטבילין לה ביממא אימר יולדת נקבה בזוב היא, בלילותא ב"ש לטעמייהו דאמרי *טבולת יום ארוך בעי טבילה.

מכדי

אימר הרחיקה לידתה. תימה דרבי יוסי ברבי חנינא לא אסיק אדעתיה האי שינויא וברייתא לא מפרש כלל בענין אחר:

ר"ש היא. תימה דכ"ש דאתיא כרבנן דאסרי בפ' בתרא (לקמן סו:) לשמש דאורייתא ועוד קשה דהכא משמע דר"ש לא אסר טבילה אלא תשמיש דוקא ובפרק בתרא (שם סו:) משמע דאסורה לטבול וי"ל דטבילה האמוראין אסרוה ולקמן (שם ד"ה אבל) נפרש בע"ה:

כשראתה מבערב. וא"ת כיון דראתה מבערב אמאי מטבילין לה לב"ש בלילותא משום טבולת יום ארוך וי"ל דלאו דוקא מבערב אלא כלומר בשעה או בחצי שעה בלילה וטובלת בתחלת הלילה ורואה מיד אחר הטבילה ואם היתה באה לשמש קודם טבילה הרשות בידה:

בשבוע קמא מטבילין לה בלילותא אימור יולדת זכר היא. זה האריכות אינו צריך אלא לב"ה דלב"ש מטבילין לה כל ז' לילות משום טבולת יום ארוך והאי שבוע קמא דלילותא אינו כמו שבועים דיממא אלא ו' לילות משבוע קמא וליל תחלת שבוע שניה ושבוע שניה נמי בלילותא הינו ו' לילות משבוע שניה וליל תחלת שבוע שלישי ושבוע שני ושלישי ביממא אינו כענין זה:

עשרים

האשה שיצאה מלאה וחזרה ריקנית. לסוף זמן מרובה ואינה יודעת אימת ילדה הריונה: **והביאה לפנינו.** כלומר משבאה לפנינו ישבה לה שלשה שבועים טהורים מכל וכל עם יום בואה ולא דק כולי האי דיום זה ספק טמא דשמא ראתה בו ביום קודם שבאתה לפנינו ואפ"ה קרי ליה טהור דקאי אמכאן ולהבא דקס"ד השתא שבאתה לפנינו ביום ומשבאתה לפנינו לא ראתה: **ועשרה שבועים אחד טמא ואחד טהור.** אחד טמא שהיתה רואה בכל יום, ואחד טהור שכל הימים של אותו שבוע היו טהורין: **משמשת לאור שלשים וחמש.** שהוא ליל סוף שבוע חמישי והוא ליל כניסת שלשים וחמש ויציאת יום ל"ד ושוב אינה משמשת וטעמא דכולן מפרש לקמן ואמאי נקט הכי י"ג שבועים: **ומטבילין אותה צ"ה טבילות.** משום דטבילה בזמנה מצוה וכולהו מפרש לקמן ומשום הני צ"ה טבילות נקט י"ג שבועים דספק זמן הטבילות משוך י"א שבועים ופלגא די"ב, ואיידי דצריך לפלגא נקט כולה ואיידי דתנא שבוע טמא דהיינו י"ב תנא נמי שבוע י"ג טהור והכי מפרש לקמיה: **וב"ה סברי ל"ה.** וטעמייהו מפרש לקמן ותרוייהו סבירי להו טבילה בזמנה מצוה: **באחרונה.** כשתפסוק לגמרי ותטהר דלית ליה טבילה בזמנה מצוה: **בשלמא שבוע ראשון כו'.** השתא מפרש תיובתא: **אימר יולדת זכר היא.** וכל יומא ויומא דשבוע ראשון איכא לספוקי דלמא ביום שבאתה ילדה שעה אחת קודם שבאה לפנינו וכל שבעת הימים האלו הוו שבעת ימי לידה: **שבוע ראשון.** יומא דאתיא לקמן קחשיב בכלל שבוע ראשון: **אימר יולדת נקבה היא.** וביום שבאת לפנינו ילדה ומשכי ימי לידה הנך תרתי שבועי: **בזוב.** שמא מתוך י"א יום דימי זיבה ילדה וראתה ג' רצופין ובלא צער דהוה שופי סמוך ללידה ובעיא שבעה נקיים לזיבתה ואע"ג דקא יהבת י"ד נקיים הואיל ואיכא לספוקינהו בימי לידה לא סלקא לה דקסבר ימי לידה שאינה רואה בהן אין עולין לה לספירת זיבתה: **אלא שבוע רביעי.** אי אמרינן רוב נשים ולד מעליא ילדן האי ולד הוא שהרי הוחזקה עוברה: **תשמש.** ואע"ג דהך שבוע קא חזיא שהרי ראשון הוא לשבועים שעוברים עליה אחד טמא ואחד טהור: **האי דם טוהר הוא.** דהאכתי משכי מ' יום דזכר: **לאו משום דלא אזלינן בתר רובא.** ומספקינן לה בלא ולד וליכא לה דם טוהר וקשה לריב"ל: **אימר הרחיקה לידתה.** האי דלא יהבינן לה ימי טוהר לאו משום ספק דלאו ולד הוא אלא אימר הרי ימים רבים קודם שבאת לפנינו ילדה וכלו לה ימי טהרתה אבל לענין קרבן מביאה קרבן ונאכל בין קרבה ובין הרחיקה בת קרבן היא מאחר דקפדינן ארובא: **שבוע חמישי דטהור הוא תשמש (ג') (כו').** ואמאי לא משמשת עד ליל שביעי: **ומשנינן שבוע רביעי.** שראתה בכל יום כל יומא איכא לספוקי לסוף לידה סוף ימי טוהר כלומר אתמול כלו ימי טוהר והיום היא תחלת נדה הילכך יום כ"ח שהוא סוף שבוע רביעי מספקינן לה בתחלת נדה ובעיא לממני משבוע חמישי ששה ימים להשלים שבעת ימי נדות ובליל שביעי טובלת ומשמשת שהוא אור לשלשים וחמש משבאתה לפנינו וליל שמיני שהוא תחלת שבוע ששי נמי לא משמשת שהשבוע ששי טמא הוא דמוקמינן לה לקמן שהיא רואה מבערב בכל ימי ראייתה מכאן ואילך לא משמשת לעולם דדילמא שבוע רביעי תחלת נדה היא והששי בימי זיבה והרי היא זבה ושבוע שביעי שהוא טהור תספור לנקיים ואם לא שרואה מבערב היתה משמשת ליל תחלת שבוע שמינית ואע"ג דיכולה לטבול ביום שביעי שמקצת היום ככולו לענין ספירה אפ"ה לא משמשת ביום דמוקמינן לה כר"ש דאסר וכן לעולם י"ל בכל שבועים טמאים שלה זהו בימי זיבה וצריכה ז' נקיים וכל שבוע טהור תספור לנקיים אבל שבוע רביעית ממ"נ אין אתה יכול לספקו בזיבה שאין זיבה אלא לאחר נדות והרי זו ישבה ג' שבועים טהורים והרביעי הוא דראתה הילכך בתחלת נדה הוא דאיכא לספוקי ולא בעיא למיתב בשבוע חמישי אלא ששה ימים משום ספק יום אחרון של רביעי דמספקינן לה בתחלת נדה: **בעשרים וחד.** שהוא סוף שבוע שלישית תשמש דהא אפי' קרבה לידתה לילד בו ביום שבאת לפנינו כבר כלו ימי טומאה והיום שביעי לנקיים של ספירה וקי"ל דטבילת זב וזבה ביום בפ"ק דיומא (דף ו.) דמקצת היום ככולו הילכך ביום כ"א תשמש: **ר"ש היא דאמר.** בת"כ אסור לעשות כן לשמש זבה ביום טבילתה: **שמא תבא לידי ספק.** שמא תראה לאחר תשמיש ונמצא שסתרה כל מניינה דהא לא הוו נקיים כל שבעה ונמצא משמשת זבה: **לאורתא תשמש.** בליל תחלת שבוע רביעית דקס"ד השתא שאינה רואה אלא ביום ואף ע"ג דהאי שבוע רביעי טמא הוא מיהו בליל תחלת שבוע אכתי טהורה היא ותשמש הלילה: **ומשני כשראתה מבערב.** וכן היא נוהגה לראות בכל שבוע טמא מבערב: **בלילותא.** בכל לילה ולילה דבכל לילה מספקינן לה [שמא] השתא סוף שבעה ללידתה הוא וטבילה בזמנה מצוה: **אימר יולדת זכר בזוב היא.** ויום ראשון דשבוע שני אמרינן שמא *שבעת ימים קודם שבאת לפנינו ילדה ושבוע ראשון הוה ספירה לנקיים ולמחר ביום תחלת שבוע שני הוא טבילת זיבתה וכן כל ימי שבוע שני כל יומא ויומא איכא לספוקי דלמא קלא משבוע ראשון הוי בכלל ימי לידה והשתא כלין ימי הספירה אבל שבוע ראשון לא טבלה ביום ואף ע"ג דבכל יום איכא לספוקי שמא הרחיקה לידתה והשתא כלין ימי הספירה משום דבעינן שבעת ימי הנקיים לפנינו ודאין והני דקודם לכן ספק נקיים ספק הוו לא הוו והכי מפרש לקמן ויום אחרון דשבוע קמא הוה בעיא טבילה משום ספקא דהשתא כלין ימי הספירה ואיכא ז' ספורין לפנינו ולקמן מתרצין דטבילה חדא בשבוע לא קחשיב: **בלילותא אימור יולדת נקבה הואי.** וכל לילה איכא לספוקי האידנא סוף שבועים וליל אחרון מספקינן שמא ביום שבאתה ילדה והשתא כלין: **שבוע שלישי מטבילין לה ביממא.** אימר יולדת נקבה בזוב היא וכל יומא איכא לספוקי השתא כלין ימי ספירה יום ראשון דלמא ששה ימים קודם שבאת לפנינו ילדה ושבועים הרי עשרים יום והיום הוי כ"א שסוף ספירה הוא ולמחר אמרי' ה' ימים קודם ביאתה ילדה והיום כלים ויום אחרון אימר ביום שבאתה ילדה והיום כלים: **בלילותא.** דשבוע שלישי מטבילין לה ואף ע"ג דליכא לספוקי בשבוע שלישי בסוף לידת נקבה: **ב"ש לטעמייהו.** דאמרי בפ' אחרון (לקמן דף עא:) טבולת יום ארוך דהיינו יולדת שהיא טבולת יום כל שמים וששה שהרי לסוף שבועים היא טובלת ואינה אוכלת בתרומה עד שיכלו ימי טוהר כדכתיב בכל קדש לא תגע וקאמרי ב"ש שצריכה לטבול לאור שמונים ואחד שהוא סוף שמונים הילכך כל ליליא איכא לספוקי השתא כלים (עד) שמונים יום מיום שבאת לפנינו ושבוע קמא נמי איכא לספוקי בהכי אלא לא איכפת לן משום דסוף סוף הא קא טבלה בכל ליליא:

מכדי

איסור הרחיקה לידתה. והיינו הא דאמרינן לעיל מאי לאו לא תיובתיה אלא סייעתיה משום דמשמע דאי ליתא לר' יהושע לא הוה מהדרין בה כל אלו התשובות משום דהוי ספק ספיקא שמא רוח הפילה ואת"ל נפל הפילה אימור הרחיקה לידתה אע"ג דבלאו הכי איכא כמה ספיקות אימור זכר ואת"ל נקבה אימור לא ילדה בזוב ואת"ל ילדה נקבה בזוב אימור הרחיקה לידתה משמע אי ליתא לר' יהושע ניתוספא עוד ספיקא אחרת ואימור לא ילדה כלל והוה לה לשריית ומשני לא תיובתיה ולא סייעתיה דכיון דבלאו הכי איכא ספיקא טובא אפילו ניתוספא עוד ספיקא אחרת ועוד איצטריך לה ועי"ל מדאיצטריך לאשמועי' דלא משמשא בשבוע רביעי אע"ג דחזיא ביה א"כ חשיבא יולדת ודאי דאי ספק יולדת חשיבא ליה לא הוה צריך לאשמועינן דלא משמשת והיינו דקאמר מאי לאו לא תיובתיה אלא סייעתיה דמתוך שהקשה לו שבוע רביעי אע"ג דחזיא ביה דם תשמש אלא אי הוי חדוש שאינה משמשת ברביעי ואי ספק יולדת חשבת ליה לא הוי שום חדוש ומשני לא תיובתיה ולא סייעתיה דלא אתא לאשמועינן הא דאינה משמשת ברביעי אלא (אומרי) [מילי] אחרינא דמחדשי בה אשמועינן: ר"ש היא דאמר אבל אמרו חכמים כו' תימה כ"ש רבנן היא דמשמע לקמן פ' בתרא דרבנן אסרי מדאורייתא לשמש וצ"ע לקמן דהכא משמע דתשמיש דוקא אסר ר' שמעון אבל טבילה שרי ביומא ובפ' בתרא משמע דאסור לטבול ביום ז' משום דר' שמעון וי"ל דאמוראי בתראי התירו בטבילה: בשראתה מבערב. ות"מ והלא טובלת בשבוע רביעי לב"ש בלילות משום ספיקת טבולת יום ארוך ואם היא רואה מבערב רואה היא א"כ כבר נדה היא ולמה תטבול וי"ל דדרכה לטבול מיד בתחלת הלילה והיא ראתה מיד אחר הטבילה קודם שהלך לשמש: בשבוע קמא מטבילין לה בלילות אימור יולדת זכר כו' ולא הוה [צריך] כל זה משום דב"ש דמיד היא זקוקה לטבול משום טבולת יום ארוך אבל לב"ה איצטריך: אימור יולדת זכר בזוב ודאי. אימור נקבה הוה סגיא אלא אפילו משום ספק זכר צריכה לטבול:

[לקמן ז. שבת קמב. יומא פח.]

[לקמן ז. סו:]

[לקמן עח:]

ס"א שמא

הגהות הב"ח
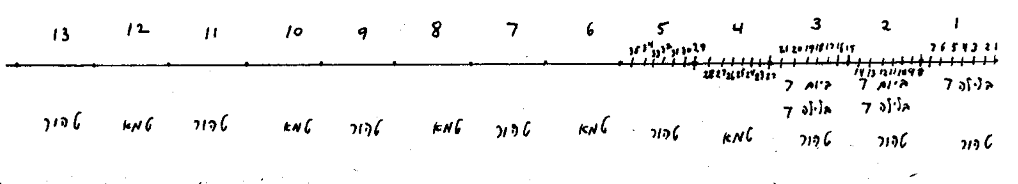
(א) גמ' שבוע שני מטבילין אותה ביממא אימר יולדת זכר בזוב היא בלילותא כו' נקבה היא שבוע שלישי כו' נ"ל: (ב) רש"י ד"ה שבוע חמישי דטהור הוא תשמש כולה ואמאי: